

סימן יג

בבעל תפלה שיש לו חזקה להיות ש"צ בביהכ"נ אחד והתאחדו עם עוד ביהכ"נ וביהכ"נ השני אינו רוצה אם יש לו טענה

ולענין בעל תפלה לימים נודאים שלפני האיחוד של שני הבתי כנסיות היה לאחד חזקה להתפלל בתוך ש"ץ בביהכ"נ אחד וביהכ"נ השני אינו רוצה מטעם שקולו חלש, הנה אף שיש חזקה כזו כדאיתא באו"ח סימן קנ"ג סעיף כ"ב לענין אחד שהחזיק בגלילה, ובמ"ב שם ס"ק קי"ב הביא מדב"ז דאפילו לא הדשוהו הקהל בפירוש להחזיקו אלא ששתקו ולא מיחו זמן דב החזיק במצוה זו, וגם איכא עוד דין מהא דתנן בגיטין דף נ"ט מעדבין בבית ישן מפני דרכי שלום ומסיק הגמרא בדף ס' שהוא משום חשדא, ומטעם זמן איתא בש"ע שם סעיף י"ז שמי שהיה בביתו ביהכ"נ ימים רבים אין הציבור דשאים לשנותו בבית אחד עיי"ש במג"א ס"ק מ', שלכן גם לסלק בעל תפלה שהחזיק להתפלל הרי איכא חשדא שיאמרו שסלקוהו מחמת שאינו דאוי מצד שנתקלקל ח"ו במעשיו, אבל מ"מ הדי לביהכ"נ השני אין לו שום חזקה ואין לחייבם אף בשביל חשדא לקבלו שיהיה גם עבודם ש"ץ מאחר שלעולם לא קבלוהו, וממילא אין לו גם טענת חזקה על ביהכ"נ הראשון שודאי לא היו מסכימים להחזיקו באופן שהוא יעבד עליהם מלהתאחד עם עוד ביהכ"נ, וגם בלא זה הרי הוא טעם גדול מה שרוצים להתאחד שאין חוששין לחשדא כשיש טעם גדול כדאיתא בכאן בפמ"ג ובלב"ש על המג"א ס"ק מ"ט ובמג"א סימן שס"ו סק"ז, ומצד חזקה ודאי אין לו חזקה ליותר ממה שהחזיק דהיה רק כשהיו בני ביהכ"נ הראשון בעצמם ולא כשבאו גם בני ביהכ"נ אחד לשם, והו אף אם הוא באותה ביהכ"נ אבל אם הוצרכו ליכנס לביהכ"נ היותר גדול שלא הורגל להתפלל בביהכ"נ כזה אין לו טעם חזקה ולא טעם חשדא דהרי דבר ידוע שיש בעלי תפלה שבביהכ"נ קטן יכולים להתפלל וביהכ"נ גדול אין יכולין להתפלל ואף אם רק אנשי ביהכ"נ הראשון שתחזיק אצלם היו שם נמי אין לו חזקה ולא טעם חשדא.

ובדבר בעל תפלה שהתפלל איזו שנים בביהכ"נ בלא מחיצה אם היה בביהכ"נ קאנסערוואטיווי שאין מודים בהאיסוד כלל אסוד לקבלו לכעל תפלה אם

אין לפוסלו למינוי פרעזידענט מכ"ש, ולכן למעשה אם הוא ידוע למחלל שבת אין למנותו לפרעזידענט, ואם רק הוא קול בעלמא אינו כלום לפסול אדם בזה, ואף אם ראו ממש שעבר על איזה דבר אם הוא על דברים שהרבה בנ"א טועים בהם אין לפוסלו.

סימן יב

בענין עליה לתורה ללא שומרי תורה

ובדבר עליות לתורה למי שאינו שומד שבת, הנה מעצם הדין תעינו בספרי חלק שני מאו"ח סימן נ' שבארתי שם שברכת כופדים אינה ברכה כלל ואין לענות אמן אחדיהם כיון דהזכרת השם אצלם הוא כדברים בעלמא ואינם מחזיקים אותו למלך העולם והוי זה כבלא שם ומלכות, אבל הוא דוקא בכופדים דאם אינו כופד שיש לו אמונה בהש"ת אך שהוא עבריין על איסורין אף על שבת הנחמדה בשביל פדנסתו ושאר תאוות הוא ברכתו ברכה ומחוייבין לענות אמן אחריה ומוציא ידי אחרים השומעים, ולכן למעשה לאלו הכופדין ממש אין לקדא לתורה לעולם אף שכפידתם בא מצד שכן חונכו מאבותיהם הדשעים והם כתינוק שנשבו דעכ"פ כיון שאינם מאמינים הרי שם הקב"ה הוא אצלם כדברים בעלמא והוא כבלא שם ומלכות שאינה ברכה, ואם הם מאמינים בה' ובתורתו אף שהם בעלי עבירה רשאים לקודאם לתורה, אבל יש למעט כפי האפשר באופן שלא יבוא לידי מחלוקת, וצריך לסדר אופן העליות באופן שלא יצטרכו לקרא אלו שאינם שומדי תורה כל כך, ובימים נוראים יש טעם לכאן ולכאן דרוב בנ"א שבאים להתפלל הרי יש להם אמונה בהש"ת שהוא כותב וחותם דינו של האדם לטוב או ח"ו שלא לטובה, וגם יש להרבה מהם ממילא הרהור תשובה שיותר יש לקראם לתורה מבשאר ימות השנה, ויש טעם להיפוך שבימים אלו הא צריך יותר ליהזר ואף בדברים שאין מחוייבין ליהזר כל השנה כדאיתא בסימן תר"ג לענין פת עכו"ם, וכמו כן הוא בכל דבר, אבל יותר נוטה שהוא דק בדברים שאינו נוגע לאחרים אבל בדברים שהחומרא הוא קולא לזולל בכבוד אחדים שאפשר שיש להם הרהור תשובה לא שייך להחמיר שלכן יש להקל, אבל לכופדים ממש בכל אופן אין לקרא לתורה כדלעיל ולרוב בנ"א מהסתם שבאין להתפלל מותר.